

De eerste ASS woongroep op Brandenborgh

Eind 2022 startte D3 met de eerste kleinschalige woongroep voor jongeren met Autisme Spectrum Stoornis (ASS) op locatie Brandenborgh in Borculo. Momenteel verblijven hier acht jongens van 12 tot 18 jaar, die vanuit rust en structuur toewerken naar een passende vervolgplek. De Brandenborgh staat vrij van andere woningen, in een bosrijke omgeving, waardoor er weinig prikkels van buitenaf zijn. En dat is prettig voor deze jongeren. In de slechts 9 maanden dat deze locatie draait, zijn er al veel stappen gemaakt. Leonieke Nijen-Es (teamleider) en Noëlle Teunissen (jeugdzorgmedewerker C, voorheen pedagogisch medewerker A) kijken terug op die startfase en de ontwikkelingen tot nu toe.

Hoe het begon

Leonieke: “We merkten in de reguliere groepen dat er best veel jongens bij ons verblijven die ergens in het autismespectrum een diagnose hebben. Deze jongeren lopen vast in de reguliere groepen. Autisme vraagt echt wel wat meer dan puur alleen de begeleiding die we bieden op de crisisgroepen.”

Noëlle vult aan: “Ze kregen niet de structuur en begeleiding die ze eigenlijk nodig hadden. Daarom wilden we een ASS groep oprichten. In januari 2022 zijn we gestart met zes jongeren en één kleine woonkamer. Eigenlijk te klein, maar het was een begin. Kort daarna kwam locatie Brandenborgh vrij en zagen wij mogelijkheden.”

Het leven door een anti-bril kunnen zien

In september 2022 was het zover. Een nieuw samengestelde groep jongeren, een nieuw team, een nieuwe locatie. Brandenborgh was een feit. Maar nog geen geoliede machine.

Leonieke: “Het was een hectische start. Ik begon nieuw in deze functie en iedereen moest nog op elkaar leren inspelen. Nieuwe groep, nieuwe locatie, nieuwe teamleider; dus voor ons allemaal was het nieuw. Ook in de samenwerking waren we natuurlijk allemaal nog zoekende. We waren nog geen geoliede machine. We moesten echt nog samen iets opbouwen, een proces inrichten.

Noëlle: “De uitdaging in de startfase was vooral het vinden van passend personeel, zodat we die jongeren ook echt kunnen bieden wat ze nodig hebben. Je moet door een zogenaamde anti-bril

Als je een anti-bril opzet, zie je de kleine, non-verbale signalen die iemand met autisme uitzendt. Dit doe je door aandachtig stil te staan, te kijken naar wat iemand met autisme doet en te horen wat hij/zij te vertellen heeft.

moeten doen. Dat moet je hen duidelijk uitleggen.

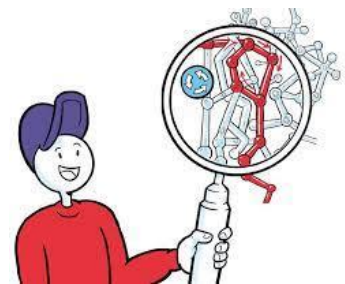
Je moet het toelichten als iets anders dan anders gaat. Als je normaal gesproken de tafel dekt voor zes personen en dan op een dag ineens zeven borden klaarzet, omdat er iemand mee eet, dan zorgt dat voor onrust. Voorspelbaarheid is voor deze doelgroep heel belangrijk. Dat vraagt dus om een aangepaste begeleidingsstijl.”

Het vraagteken wordt een uitroepteken

Noëlle: “Waar je normaliter iemand vraagt om bijvoorbeeld even de ruimte te verlaten, moet je met deze doelgroep juist duidelijk aangeven wat je van iemand verwacht. Het vraagteken verandert in een uitroepteken. Dat lijkt soms wat brutaal of belerend, maar dit is de vorm van communicatie wat deze jongeren nodig hebben.”

De neuronenvaden van iemand met autisme bevatten rotonden en doodlopende paden, waardoor informatie blijft rondzingen of verdwijnt. Door ervaringen op te doen, worden neuronenvaden geactiveerd. Als een neuronenvad meerdere malen wordt geactiveerd kan het "inslijten".

Hoe meer ingesleten neuronenvaden, hoe makkelijker de juiste route genomen wordt. Door te herhalen, leer je iets en als je genoeg herhaald hebt, vergeet je het niet meer.

Zo normaal waar mogelijk en zo speciaal waar nodig

Toch zitten er grenzen aan die aangepaste begeleiding. De maatschappij past zich immers ook niet altijd aan. Noëlle: “Als we willen dat deze jongeren straks goed kunnen functioneren en meedraaien in de maatschappij, moeten we hen bepaalde dingen vooral zelf laten ondervinden, waarbij ze altijd kunnen terugvallen op ons. De jongeren leren hier dat ze soms moeten accepteren dat iets gewoon is zoals het is. Niet om alles te analyseren.”

“De jongeren begrijpen enerzijds dat zij iets anders nodig hebben dan een ander. Anderzijds wil je als kind ook graag normaal zijn, erbij horen en meedoen. Als je dan vastloopt kan dat heel lastig worden. Hier op de Brandenborgh is daar de juiste begeleiding voor.”

Het vraagteken verandert in een uitroepteken

Noëlle: “Waar je normaliter iemand vraagt om bijvoorbeeld even de ruimte te verlaten, moet je met deze doelgroep juist duidelijk aangeven wat je van iemand verwacht. Het vraagteken verandert in een uitroepteken. Dat lijkt soms wat brutaal of belerend, maar dit is de vorm van communicatie die deze jongeren echt nodig hebben.”

“Deze jongeren houden ons een spiegel voor.”

Op de vraag wat het werken op locatie Brandenborgh zo leuk maakt, is voor zowel Leonieke als Noëlle eenvoudig te beantwoorden.

Leonieke: “Deze jongeren zijn zo goudeerlijk en maken ons ook bewust van óns handelen. Het is een onderdeel van hun problematiek, maar tegelijkertijd is het een kwaliteit dat ze ons een spiegel

voorhouden. Dat vind ik heel bijzonder.” Noëlle vult aan: “Je ziet dat deze jongeren echt stappen maken. Ze zijn bereid hun eigen problematiek in te zien. Dat duurt soms even, want als je 13 of 14 bent, ben je daar minder mee bezig. Maar als je 17 of 18 bent, ben je je daar wat bewuster van. Op die leeftijd komen de vragen als ‘wie ben ik, wat doet mijn problematiek met mij en wat heb ik nodig’. En doordat zij zich er bewust van kunnen worden, kun je ze ook meer helpen. Je ziet hier als begeleider dat hetgeen je inzet op langere termijn baat heeft.”

Van gameverslaafde naar vervangend filiaalleider

“We hebben een tijd geleden een jongen van 16 mogen begeleiden, die gameverslaafd was en weinig levenslust had. Na een periode van ontdekken en onderzoeken, waarbij hij het niet altijd eens was met de veranderingen die wij doorvoerden voor zijn ontwikkeling, herpakte hij zich. Er kwam weer een goed dag- en nachtritme en zelfs dagbesteding deed hem goed. Toen hij D3 verliet, werkte hij als vervangend filiaalleider bij een supermarkt. Hij heeft intussen zijn brommerrijbewijs gehaald, gaat naar school en woont weer thuis. Toen hij drie maanden later bij ons op de koffie kwam, zei hij: “Ik heb je zó vervloekt toen je die veranderingen doorvoerde, maar als je dat niet had gedaan, was ik niet de persoon geworden die ik nu ben.”

“Zo’n moment is goud waard. Dan weet je dat je hier iets goeds hebt gedaan”, aldus Noëlle.

Interesse in het werken op locatie Brandenborgh?

Het team op de Brandenborgh bestaat nu uit zes medewerkers. Er is ruimte voor 8 of 9! Heb jij affiniteit en/of ervaring met deze doelgroep óf ben je bereid dat te leren, en vind je het leuk te helpen bij de doorontwikkeling van locatie Brandenborgh? [Neem dan contact op met D3.](#)

[Klik hier om terug te keren naar de nieuwsbrief](#)